

ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ THÔNG TIN TRONG QUẢN LÝ DẠY HỌC THEO HƯỚNG PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC HỌC SINH Ở TRƯỜNG TIỂU HỌC

Nguyễn Thị Lệ Thủy
Trường Tiểu học Tây Sơn
Email: nqlETHUY71@gmail.com

Tóm tắt: Ứng dụng công nghệ thông tin trong công tác quản lý và dạy học là một nhiệm vụ trọng tâm, rất quan trọng và có tác dụng nâng cao hiệu quả công tác quản lý và dạy học và giáo dục. Xuất phát từ những yêu cầu thực tế, cùng với việc vận dụng vào lĩnh vực quản lý trong trường Tiểu học. Bài viết này đã đề xuất một số biện pháp ứng dụng công nghệ thông tin trong công tác quản lý và dạy học theo hướng phát triển năng lực học sinh ở trường tiểu học nhằm nâng cao chất lượng giáo dục và giúp cho học sinh phát triển toàn diện.

Từ khóa: Ứng dụng công nghệ thông tin, dạy học, học sinh trường tiểu học

APPLICATION OF INFORMATION TECHNOLOGY IN TEACHING MANAGEMENT TOWARDS STUDENT COMPETENCY DEVELOPMENT IN PRIMARY SCHOOLS

Nguyen Thi Le Thuy
Tay Son primary school
Email: nqlETHUY71@gmail.com

Abstract: The application of information technology in management and teaching is a key and very important task that enhances the effectiveness of management, teaching, and education. Based on practical requirements, along with its application in the management field of primary schools, this article proposes several measures for applying information technology in management and teaching aimed at developing student competencies in primary schools to improve the quality of education and support the comprehensive development of students

Keywords: Application of information technology, teaching, primary school students.

Nhận bài: 13/01/2025

Phản biện: 09/02/2025

Duyệt đăng: 11/02/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

CNTT làm thay đổi hình thức và PPDH một cách phong phú, đa dạng. Các hình thức dạy học như dạy theo lớp, dạy theo nhóm, dạy cá nhân cũng có những đổi mới trong môi trường CNTT. Mỗi giao lưu giữa người và máy đã trở thành hoạt động tương tác hai chiều với các phương tiện đa truyền thông (multimedia) như âm thanh, hình ảnh, video,.. mà đỉnh cao là e-learning, zoom meeting (học trực tuyến qua mạng Internet).

Đối với ngành giáo dục, các nhà trường, cán bộ, GV rất cần thiết sử dụng Email, website để cập nhật thông tin từ các cấp ngành quản lý; cập nhật nguồn dữ liệu trên mạng Internet phục vụ công tác giảng dạy. CNTT không chỉ dừng ở việc đổi mới PPDH mà nó còn tham gia vào mọi lĩnh vực trong trường tiểu học, đặc biệt trong vai trò của quản lý. CNTT là công cụ hỗ trợ đắc lực ở tất cả các khâu, các nội dung công tác của người quản lý, từ việc lập kế hoạch, xếp thời khóa biểu, lịch công tác đến việc thanh kiểm tra, thống kê, đánh giá, xếp loại, ... cũng như triển khai CNTT trong các cuộc thi của GV và HS.

Hiện nay, việc ứng dụng CNTT ở trường tiểu học chủ yếu gồm: ứng dụng CNTT phục vụ công

tác quản lý cấp trường, quản lý nhân sự, quản lý chất lượng giáo dục - dạy học; ứng dụng CNTT trong soạn, giảng; ứng dụng công nghệ thông tin trong các cuộc thi của GV và HS; ứng dụng CNTT trong các hoạt động khác. Việc ứng dụng CNTT trong giáo dục tiểu học được các nhà trường, các GV tiếp nhận với mức độ khác nhau tùy thuộc vào điều kiện, nhận thức, năng lực khác nhau của mỗi người, mỗi trường.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Nâng cao nhận thức về tầm quan trọng, lợi ích của việc ứng dụng CNTT cho cán bộ quản lý và đội ngũ GV trong trường.

Thường xuyên tuyên truyền phổ biến đường lối chính sách của Đảng, Chính phủ và của ngành về ứng dụng CNTT trong GD và ĐT tới CBQL và đội ngũ GV trong nhà trường.

Phát động sâu rộng thành phong trào và đề ra yêu cầu cụ thể về số tiết ứng dụng CNTT đối với mỗi GV để chính họ thấy được hiệu quả và sự cần thiết của việc ứng dụng CNTT trong giảng dạy.

Tổ chức các chuyên đề, sinh hoạt chuyên môn nhằm bồi dưỡng kỹ năng sử dụng máy tính và các phần mềm Tin học theo hình thức trao đổi giúp đỡ

lẫn nhau, tập trung chủ yếu vào những kỹ năng mà giáo viên cần sử dụng trong quá trình soạn giảng hàng ngày như: khai thác thông tin, cách sử dụng một số phương tiện khác, các bước soạn một bài giảng điện tử, bài giảng Elearning, các phần mềm thông dụng, cách chuyển đổi các loại phông chữ,.....

Ban thi đua đưa việc ứng dụng CNTT thành các tiêu chí trong các giờ dạy;

Tuyên dương và nhân rộng những điển hình tiên tiến về ứng dụng CNTT trong dạy học và những bài học kinh nghiệm của GV đã mang lại hiệu quả cao trong việc soạn giảng, ứng dụng CNTT trong quản lý hồ sơ HS, góp phần tạo động lực nâng cao chất lượng giáo dục của nhà trường.

Tổ chức các hội nghị sơ kết, tổng kết và giao ban rút kinh nghiệm về những công việc và kế hoạch đề ra.

2.2. Nâng cao trình độ CNTT cho CBQL và đội ngũ GV.

Muốn ứng dụng CNTT vào giảng dạy hiệu quả thì ngoài những hiểu biết căn bản về nguyên lý hoạt động của máy tính và các phương tiện hỗ trợ, đòi hỏi GV cần phải có kỹ năng thành thạo. Nhận thức được điều đó, nhà trường rất chú trọng bồi dưỡng kỹ năng ứng dụng CNTT cho GV thông qua nhiều hoạt động, như:

Tổ chức bồi dưỡng chuyên môn về CNTT như:

+ Tổ chức bồi dưỡng ứng dụng CNTT cho 100% CBQL, GV, nhân viên. Nội dung bồi dưỡng bao gồm các kỹ năng (soạn thảo văn bản, khai thác Internet, sử dụng hộp thư điện tử, phần mềm trình chiếu....)

+ Tổ chức lớp bồi dưỡng cách sử dụng phần mềm PowerPoint zoom meeting

+ Tập huấn cách lắp đặt, sử dụng các phương tiện dạy học hiện đại.

+ Kèm cặp riêng cho cá nhân (GV giàu kinh nghiệm hướng dẫn thao tác, cách sử dụng máy projector, máy chiếu vật thể cho GV đứng tuổi).

+ Tự học để nâng cao trình độ công nghệ thông tin.

Định hướng cho GV luôn có ý thức sưu tầm tài liệu, tìm kiếm các nguồn thông tin, các đoạn clip.... phục vụ việc thiết kế bài giảng điện tử, bài giảng Elearning để đạt hiệu quả cao nhất khi sử dụng.

Tổ chức sinh hoạt chuyên môn, chuyên đề để trao đổi về kinh nghiệm ứng dụng CNTT trong giảng dạy.

Nâng cao kỹ năng sử dụng máy tính, máy projector, TV thông minh

2.3. Đẩy mạnh việc ứng dụng CNTT trong việc khai thác nguồn tư liệu phong phú và các phần mềm trên các trang website

* Các đoạn clip trong Youtube

Youtube đăng tải nội dung video đang được ưa chuộng nhất thế giới.

GV có thể sử dụng trang Youtube trong việc tìm kiếm các đoạn Clip có giá trị lớn về nội dung phục vụ bài giảng của mình.

Các đoạn clip trong Youtube phục vụ cho nhiều môn học ở Tiểu học.

Ví dụ: Khi xây dựng bài giảng E-learning “Sự sinh sản và nuôi con của chim” môn Khoa học lớp 5 chúng tôi đã sử dụng các đoạn clip tìm kiếm được trên Youtube như:- Chim con cồ đỏ mới sinh đón nhận thế giới mới.

* Các đoạn clip Quà tặng cuộc sống trong Youtube

Quà Tặng Cuộc Sống là những câu chuyện nhỏ của cuộc sống hằng ngày chứa đựng những thông điệp nhân văn sâu sắc và lớn lao về tình cảm con người và hơn thế nữa nó có ý nghĩa giáo dục cao nhiều đoạn clip phù hợp trong việc hình thành nhân cách cho học sinh Tiểu học. Chương trình này đã được đã được VTV3 phát sóng vào các buổi tối trong tuần nhưng chúng ta cũng dễ dàng tìm thấy trong Youtube.

Ví dụ: Các đoạn clip trong “Quà tặng cuộc sống” đã được giáo viên khai thác, sử dụng nhiều trong các bài giảng điện tử môn Đạo đức ở tất cả các Khối 1.

Lớp 1: Bài: Cảm ơn, xin lỗi - clip “Cây lộc vừng”

Lớp 2: Bài: Giúp đỡ người khuyết tật - clip “Cuộc gặp gỡ may mắn”

Lớp 3: Bài: Chia sẻ vui buồn cùng bạn - clip “Chuyện của Tâm”

Lớp 4: Bài: Hiểu thảo với ông bà cha mẹ - clip “Lòng hiếu thảo”

Lớp 5: Bài: Tình bạn - clip “Tình bạn”

* Các trang website giaovien.net, vnschool.net, dayhoc.vn, dayhocstructuren.org, hocmai.vn, tailieu.Vn

Ban thi đua cung cấp thêm địa chỉ các trang websitegiaovien.net, vnschool.net, dayhoc.vn, dayhocstructuren.org, hocmai.vn, , tailieu.Vn để giáo viên tham khảo thêm

Ngoài nguồn tư liệu phong phú trên thư viện Violet thì các trang website này cũng là địa chỉ hấp dẫn trong việc khai thác nguồn tư liệu phục vụ giảng dạy trong nhà trường đạt hiệu quả cao nhất.

* *Điểm mạnh của biện pháp 3:* Giúp GV có kỹ năng khai thác triệt để nguồn tư liệu phong phú trên mạng Internet cũng như những phần mềm tiện

ích phục vụ cho việc thiết kế bài giảng điện tử, bài giảng Elearning của GV đạt hiệu quả cao nhất khi sử dụng. Gây hứng thú cho tất cả HS khi tham gia hoạt động học.

2.4. Đẩy mạnh ứng dụng CNTT trong công tác quản lý

Thực hiện nhiệm vụ năm học 2023-2024 và hướng ứng phong trào ứng dụng CNTT trong giảng dạy và quản lý, ngay từ đầu năm học, nhà trường đã triển khai kế hoạch này.

CBQL phải nắm vững đường lối chính sách của Đảng, Chính phủ và của ngành về ứng dụng CNTT trong GD&ĐT để triển khai tới đội ngũ GV trong nhà trường

Hiểu được vai trò, hiệu quả của CNTT đối với GD&ĐT cũng như sự cần thiết của việc ứng dụng CNTT trong quản lý hoạt động giáo dục.

Coi việc ứng dụng CNTT là một trong những mục tiêu, là phương pháp đổi mới trong công tác quản lý

Để ứng dụng CNTT trong công tác quản lý đạt hiệu quả cao thì việc nâng cao trình độ chuyên môn, kỹ năng sử dụng các thiết bị tin học là điều kiện cần và đủ đối với người quản lý.

Người quản lý phải là người tiên phong, gương mẫu trong việc tự trau dồi vốn kiến thức tin học và kỹ năng ứng dụng CNTT trong công tác quản lý nhà trường. Đồng thời người quản lý phải động viên, khuyến khích đội ngũ giáo viên tích cực tự học để trang bị cho mình những kỹ năng cơ bản nhất về CNTT.

2.5. Đẩy mạnh việc ứng dụng CNTT trong học sinh

** Đẩy mạnh việc ứng dụng CNTT qua việc sưu tầm tư liệu phục vụ bài học.*

Để các tiết Khoa, Lịch sử, Địa lý, Đạo đức.... đạt hiệu quả cao thì việc sưu tầm tư liệu trên mạng Internet của HS là vô cùng cần thiết. Do đó GV cần hướng dẫn HS khai nguồn dữ liệu này một cách triệt để. Nhiều bài viết hay, hình ảnh đẹp đã được các em sưu tầm mang đến lớp chia sẻ với các bạn.

Ví dụ: - Môn Tự nhiên xã hội.

+ Lớp 1: Bài Ăn uống hàng ngày: HS có thể nhờ bố mẹ hoặc anh chị sưu tầm tranh ảnh liên quan tới bài học....

- Môn Địa lý

+ Lớp 4: Bài: Một số dân tộc ở Tây Nguyên. HS sưu tầm tranh ảnh, tư liệu nói đời sống tập quán của một số dân tộc ở Tây Nguyên:

- Môn Luyện từ và câu:

+ Lớp 5: Bài: Mở rộng vốn từ: Trật tự, an ninh. Các em sưu tầm tư liệu, bài viết, hình ảnh có liên quan tới Trật tự, an ninh.

- Môn Lịch Sử:

+ Lớp 5: Bài :Bác Hồ đọc bản tuyên ngôn độc lập HS sưu tầm tranh ảnh bài viết có liên quan tới ngày Bác Hồ đọc bản tuyên ngôn độc lập

+ Môn Lịch sử Địa phương:

Lớp 5: Bài : “Tìm Hiểu về Ngày Giải phóng Thủ đô”

Đẩy mạnh việc ứng dụng CNTT thông qua các cuộc thi.

Giúp HS trong toàn trường tiếp cận với CNTT và sự phát triển nhanh chóng của CNTT đó là trách nhiệm của Ban giám hiệu, các thầy cô giáo trong nhà trường.

Ban thi đua lấy chỉ tiêu số lượng HS tham gia các cuộc thi làm tiêu chí thi đua của HS, của lớp từ đó đẩy mạnh phong trào tham gia các cuộc thi trên mạng internet.

Qua các cuộc thi đó HS ham học hơn, thích tìm hiểu thêm về CNTT và tìm hiểu thêm về các kiến thức khác có trên mạng. Khả năng sử dụng máy tính và mạng Internet của các em được cải thiện củng cố và nâng cao.

Những em có kỹ năng tốt về CNTT được tham gia thi Tin học trẻ không chuyên cấp trường từ đó lựa chọn HS xuất sắc tham gia dự thi Tin học trẻ không chuyên cấp Quận.

2.6. Kiểm tra và đánh giá việc ứng dụng CNTT trong nhà trường

Kiểm tra và đánh giá việc ứng dụng CNTT

Việc kiểm tra đánh giá là khâu quan trọng trong mọi hoạt động giáo dục nói chung và việc ứng dụng CNTT trong nhà trường nói riêng nhằm đổi mới PPDH theo định hướng phát triển năng lực của HS.

Kiểm tra, đánh giá việc khai thác sử dụng, ứng dụng CNTT là một phần quyết định của việc ứng dụng CNTT có thành công ở trường học hay không.

Việc kiểm tra, đánh giá đầy đủ, chính xác những thông tin thu được trong quá trình ứng dụng CNTT vào dạy học trong trường Tiểu học, sẽ giúp cho các nhà quản lý đưa ra quyết định điều chỉnh cần thiết.

Căn cứ vào kế hoạch chung của năm học, kế hoạch ứng dụng CNTT vào dạy học trong trường Tiểu học, Ban chỉ đạo xây dựng kế hoạch kiểm tra đánh giá việc ứng dụng CNTT trong nhà trường.

Kiểm tra và đánh giá kế hoạch hoạt động ứng

dụng CNTT trong từng lớp cụ thể; kiểm tra việc sử dụng khai thác thông tin qua mạng Internet phục vụ giảng dạy và học tập thông qua bài giảng điện tử của GV.... Khảo sát GV, khảo sát HS trong việc ứng dụng CNTT.

Ban chỉ đạo giao cho các tổ, nhóm chuyên môn tăng cường việc dự giờ, thăm lớp chú trọng việc sử dụng CNTT trong dạy học. Sau khi dự giờ, thăm lớp phải họp rút kinh nghiệm, nhận xét những ưu, nhược điểm để giáo viên phát huy hoặc điều chỉnh nội dung bài dạy cũng như việc ứng dụng CNTT vào giảng dạy sao cho đạt hiệu quả cao nhất.

Ban chỉ đạo sử dụng Việc kiểm tra, đánh giá việc ứng dụng CNTT theo hai hình thức: kiểm tra theo kế hoạch (kiểm tra định kỳ, kiểm tra toàn diện) và kiểm tra đột xuất các tiết dạy, các hoạt động có ứng dụng CNTT. Qua dự giờ các tiết dạy của GV, Ban giám hiệu cùng phân tích ưu điểm, nhược điểm cần khắc phục trong thời gian tới. Đồng thời tư vấn, đề xuất những ý kiến để GV có thêm kinh nghiệm thiết kế bài giảng điện tử và sử dụng triệt để những bài giảng đó.

Căn cứ vào tiêu chuẩn, thang điểm đánh giá giờ dạy của bậc Tiểu học làm cơ sở đánh giá rút kinh nghiệm, đồng thời đưa ứng dụng CNTT trong dạy học là một trong những tiêu chí xếp loại tiết dạy.

Tổng kết khen thưởng việc ứng dụng công nghệ thông tin

Sau mỗi phong trào ứng dụng CNTT trong nhà trường thì việc sơ kết, tổng kết, khen thưởng là

điều không thể thiếu nhằm động viên, khích lệ kịp thời cả GV và HS.

* Giáo viên:

- Khen thưởng GV nhiều tuổi tự soạn bài giảng điện tử và sử dụng hiệu quả triệt để nhất trong mỗi đợt Hội giảng (Giáo viên chủ nhiệm lớp 1A)

- Khen thưởng GV sử dụng bài giảng điện tử thường xuyên trong các giờ dạy trên lớp và đạt hiệu quả cao (GV chủ nhiệm lớp 1G, 2G, 3E, 4A, 5B)

- Khen thưởng GV tích cực ứng dụng CNTT trong các hoạt động tập thể, hoạt động ngoài giờ lên lớp. (GV chủ nhiệm lớp 1G, 2G, 3G, 4B, 5E)

- Khen thưởng các bài giảng điện tử, bài giảng Elearning đạt kết quả cao trong hội thi thiết kế bài giảng. (1giải Nhì, 1giải Ba)

* Học sinh:

- Khen thưởng HS sưu tầm nhiều dữ liệu hiệu quả.

III. KẾT LUẬN

Cán bộ, GV toàn trường đã có sự chuyển biến về nhận thức, từ việc thực hiện theo qui định lúc ban đầu sang tinh thần tự nguyện, say mê với việc ứng dụng CNTT trong soạn giảng cũng như các hoạt động khác. Kỹ năng thiết kế bài giảng điện tử, bài giảng E-learning của GV được nâng lên rõ rệt, chất lượng bài dạy được nâng cao; kỹ năng sử dụng mạng Internet cũng đã có chiều sâu; các nguồn học liệu mở, các trang website được GV khai thác tích cực. Từ đó, không chỉ nâng cao về năng lực chuyên môn mà sự nhận thức, hiểu biết về xã hội của GV cũng được cải thiện đáng kể.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. *Chỉ thị số 40/CT-TW về việc xây dựng, nâng cao chất lượng đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục.* Ban chấp hành Trung ương (2004)
2. *Chỉ thị 58/CT-TW ngày 17/10/2000 về đẩy mạnh ứng dụng và phát triển CNTT-TT phục vụ sự nghiệp CNH, HĐH* Bộ Chính trị (2000).
3. *Chỉ thị số 3008/CT-BGDĐT ngày 18/8/2014 của Bộ Giáo dục và Đào tạo*
4. *Hướng dẫn số 5041/BGDĐT-CNTT ngày 16 tháng 9 năm 2013 của Bộ GD&ĐT về việc hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ Công nghệ thông tin (CNTT) năm học 2014-2015;*
5. *Điều lệ trường Tiểu học* Bộ Giáo dục và Đào tạo (2005),
6. *Ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học tích cực*, Phó Đức Hòa – Ngô Quang Sơn (2008) Nxb Giáo dục. .
7. *Nhiệm vụ năm học 2013 – 2014, 2014-2015.* Sở Giáo dục và Đào tạo Hà Nội,
8. *Quản lý giáo dục Phan Thị Hồng Vinh (2006)*, -NXB Đại học Sư phạm Hà Nội
9. *Kiểm yếu hội thảo Ứng dụng CNTT trong đổi mới cấp Tiểu học theo hướng nâng cao chất lượng đội ngũ và phát triển năng lực học sinh-* Tháng 3-2015 Sở Giáo dục và Đào tạo Hà Nội,